

Készül a mennyország
Gyász-menyegzőre,
Mert az Isten fia,
Mén esküvőre.

Vőlegény a Jézus,
Isten fia,
Menyasszony szomorú
Szűz Mária.

Zujján van kerike-
Jeggyűrűje,
Hóhérok láncai,
És köteje.

Pilátusná elmondjuk
Majd az áldást,
Ő végzi el a gyász-
bucszúztatást.

- -
Nyílóval van a mennyország kapuja,
Szűz Mária tündöklék rejte,
Fehér, piros, zöld a levelei,
Szűz Mária ezt nagyon kedveli...stb.

- -
Siófok, Nagy Jánosné, 1906.

Én is vőlegény vagyok,
Már indulni akarok,
Jönnek már a násznépek,
Szomoru menyegzőmre.

Szülöimnek kertjébe
Rózsa voltam éltembe,
De már többé nem nyilok,
Mert halál leszakasztott.

Szüim örvendjeteK,
Mennyben vőlegény leszek,
Mert ott is a tietek
Jézusnál is azok leszek.

Siófok/Vonyarcvashegy/, Kuti Józsefné, 1885.

Sivertsen, J. I. v. s. k.

Halotti luennot
Vimman

"Nagy Emil tanított volt Holládon, s az irt ijjen halotti bucsúztatókat, 1950. X. hó 21-én írta ezt":

Szomoruan zúg a harang,
Bánat ül minden arcon.
A temető gyászmezején
Könny ragyog a sirhanton,
Ott nygognak a halottak,
Mertek ki a temetőbe,
Imádkozni lelkeikért,
Hisz önök vigaszt ad.

Jer ki velem árva gyerek,
Jer ki a temetőbe,
Ott nyugszik egy anyai szív,
A gyászos sirgödörbe,
Ird fel majd a fejfájára,
Anyám, kedves, én jó anyám,
Kejj föl gyermeked szavára,
Ne hagyj élni árván, így.

Jertek velem őszbeborult
Elhagyott bús özvegyek,
Emeljétek fel az égre,
Esdő, kérő szemetek,
Jertek szülők, itt vár rátok
Az elhunyt kis csecsemőtök,
Kit a szülői szivektől
Elzárt a zord temető.

Jertek velem jó barátok,
Egy jó barát sirjához,
Ott várnak esdő kezekkel
Ott várják imáitok.
Hullassatok fejfájára
Egy fájdalommal telt könnyet,
Amejjtől a megfásult szív
Nyugodtabban pihenhet.

Messze földön, idegenben,
Ott is domborul sok sir,
Amely után árva gyerek,
Gyászos özvegy könnye sir.

Azt se tudjuk egy közülök,
Sokan, merre, hol estek,
Isten-atyánk te gyújts lángot,
Néki a vak éjjelen.
Jertek velem őszbeborult elhagyott bús özvegyek,
Emeljétek föl az égre,
Esdékélő szemetek,
Boruljatok a keresztre,
Ő is ott vár és megbocsájt,
Kérjétek az eget Urát,
Adjon csendes kimúlást.

Tikos, Faragó Józsefné, 1903/és
lánya/

-A szöveget énekelve adták elő.

Az egyes versszakokat-attól függetlenül, hogy milyen korú, ki, s hol halt meg-aktuálisan alkalmazták: katonahalottnál, fiatalnál, szülőnél stb.-

A fenti összefűzött s részben lapokra irt ponyva-énekek után részletek következnek a neves kántor-Varga Lajos, Jászárokszállás-Nem halt ő meg csal aluszik c. közismert népénekszerű feldolgozásai után közölt Sirkeresztre való feliratok/Epitaphiumok/ című részéből:

Ö regek sirjára

Fáradt testem rég vágyott már ide,
Megtört testemnek sir a legjobb helye,
Míg élst-addig meg vagy halva,
Midőn meghalsz-akkor kezdel élni,

- -

Ur! nézd itt sorsodat, Koldús-kopossodat,
Rabszolga nyugtodat; Nagy bűnös kinodat,
Megtért, -jutalmadat.

- -

Ifjak sirkeresztjére.

A hulló csillagot hiába keresed,
Nem nyílik a bimbó, mely összetörtetted,
Hulló csillag voltam s letört a rózsabimbó,
És most lett belőlem mennyországi lakó.

- -

Lásd ilyen az élet! csalfa, tünde, álnok,
Hizelgő szavával, jaj de soknak ártott,
De ez a hizelgés nem sokáig tartott,
Mert sirba hervasztott.

- -

Saját sírfelirataként ezt kívánja:

Ne hidd, ne mond, hogy barátid vannak,
Ha jó szerencséd messze költözött;
Mint bérczi sas, midőn magasba száll,
Vagy, mint a nap az ég határinál,
Ugy tűnnek el ők is baj között.

Ne hidd, ne mond, hogy nincsen Isten,
Mint botorul hirdeti sok kába-
Ne hidd, ne mond, hogy nincsen ítélet,
Hogy nincs a siron túl élet.
Van! -s a halál vezet birtokába.

- -

A kiváló kántor-szerző -nyugodtan nevezhetjük népitónak -, szinte az élettapasztalatok és néphit, valamint a maga vallásos élet-szemléletét fejezi ki vallásfilozófiai aspektusú és szintű sir-verseiben.

Halotti búcsúztató a temetőben, Mernyén
Óh, mily szörnyű egy jó édesanyát elveszteni!
Örökre gyötrő, kínzó fájdalom száll szeretett szívére!
Az anyai szeretet véget ért.
Nagy Istenünk, küldjél vigaszt az itt levő könnyekért!
Anyai szív szeretete, mérhetetlen, mint a tenger,
Értékét csak akkor tudjátok, ha elveszti az ember.
Óh, anya fekszik itt most a hideg ravatalon,
Akiért e bús csalágnak szívében dúl fájdalom.
Köszönetet mondok nektek kedves jó gyermekeim,
Aki engem ápoltatok, soha el nem hagytatok,
Sok álmatlan éjszakákat ~~keserű~~áldoztatok, énreám,
Amíg Istenem szent végzése elhozta a végórám.
Gyermekeim, unokáim, akiket úgy szerettem,
Arra kérlek én titeket, ne sirjatok felettem.
A jó Isten vigasztalja értem fájós szívetek,
A jó anyátok fent az égben imádkozik értetek.
Már utolsót szólok néktek kedves jó gyermekeim,
Jertek hozzám, koporsómhoz, végső búcsút inteni.
Siromba is szóljatok, ott is hallom hangotok,
Minden könnyet, melyet sirtok, szívem ott is boldog.
Fent az Urnak trónusánál imádkozom értetek.
Gyógyítsa és nyugtassa meg értem fájó szívetek.
Hervadt testem itt porlad csendes békés nyughelyén,
Házatoknak hü lelkeimmel az őrzője leszek én.
Rokonok, komák, vejeim, menyem és ti kedves szomszédok,
Szűz Mária oltalmába legyen nektek jussotok.
Trónusánál közbejárok, imádkozom értetek,
Hüségesebb élet után legyen nektek jussotok.
Szeretett kedves testvéreink, akit mi úgy szerettünk,
Akit utolsó útjára fájdalommal kísérünk.
Sirodig mi elkísérünk, nyugalomra leteszünk.
Lelkeden fel a Jézushoz buzgó imákat küldünk,
Istened drága temploma és ragyogó szent oltár
Szent fiával fent a mennyben engem vár.
Oda megyek hozzá anyai bánó imám.
Hintsetek a koporsómra virágot és könnyeket,
A koporsó gyászölében egy édesanya szendereg.

Vele együtt eltemetjük e családnak örömét,
Mindazoknak bánatára, akik őtet szerették.
Köszönetet mondok neked, szeretett jó gyermekem,
Aki engem ápoltál s aki engem soha el nem hagyta,
Sok álmatlan éjszakákat értem áldoztál.
A koporsóm fedelét leszögezték már,
Egyszer majd csak ti is jöttök, a szívem oda vár.

-Énekelte és papírra vetette özv. Gálósi Istvánné 74 éves
meryei lakós.- Az 1973. évi pályázathoz beküldte Gálencsér
Sándor, 1896. - - -

Habttti, virrasztó énekek

Az Ur Jézus Krisztus szentséges szent vére,
Hulljon le a szenvedő lelkre,
Most nincsen köztünk, akinek ne volna
A temető kertben egy kedves halottja.

Áldott Jézus, világ megváltója,
Szabadítsd meg őket, vedd szent országodba,
Te mennynek és földnek teremtő Istene,
Légy irgalmas a megholt hivednek.

Légy irgalmas nekünk is szegény bűnösöknek,
Mária, szüzanyám, a te hétfájdalmid idéznek,
Szüz öledbe levő szeretett fiadért,
Szüzanyám esedezz érettünk,
Akkik a keresztt alatt fiaddá lettünk.

Nyerd meg minekünk a bűneink bocsánatját,
Nyisd meg a megholtaknak is a mennyország kapuját,
Hogy dicsérje a mi nyelvünk az egek királynéját,
Dicsérjük és magasztaljuk a szép szüz Máriát.

Mert jól esik minekünk hozzá folyamodni,
Mert ő fog érettünk mennyben könnyörögni,
Légy velünk, amikor dolgozunk,
Légy mellettünk, amikor meghalunk,
Tudjuk, hogy csak így boldogulunk.

Istennek minden megdicsőült szentjei,
Könnyörögjetez érettünk, de kiváltképpen a megholtakért!

Óh, Mária te legjobb anya,
A megholt hivedek szabadítója,
Szabadítsd ki őket a purgatóriumból,

A rettentő nagy kinokból.

Hogy kiálhassák nagy örömmel,
Szent vagy Isten az égben,
Te drága szent Szűz, hallgasd meg buzgó kérésünket,
Fogadjad kedvesen esedezésünket.

Mig sirunk el nem nyel,
Szüzanyánk ne hagyj el,
Mária, Mária, fogadj oltalmadba,
Kérd Jézust érettünk,
Adjon áldást nekünk,
Hogy holtunk után is téged szemlélhessünk.

Az léssen a versem vége,
Dicsértessék a Jézus neve,
Tiszteltessék és fölmagasztalassék
A teljes szentháromság, most és mindörökkön örökké. Ámmen.
-Szüzanyám, elérkezett a te órád,
Csak egyet szólj szentfiadnál,
És megbékül az egész világ.

- -
Nehéz a keresztem Megváltó Krisztusom,
De, amit rám mértél, Szívesen hordozom.
Szívemből szeretlek, Bármilyen csapást adsz,
Te Uram Krisztus voltál, Mégis összegogytál.
Én ezerszer kisebb a pornál, Porszem pornál,
De azért viszem keresztemet, Csak erőt adj hozzá.
Minden bűneimet Bocsásd meg a földön,
Hogy a másvilágon Ne gyötörjön.
Légy irgalmas hozzám, Mennynek fűldnek Ura,
Könyörögj érttem Jézusnak szent anyja.
Jőjj a keresztemhez, gyermekem, Ha bánat terhe nyom,
Jőjj, itt megenyhül minden bánat És sajgó fájdalom.
Mért fogná el lelekedet A pusztá néma enyhülés,
Tekints föl reám és Megtanulod, mi a szenvedés.
Szívem a kereszten Teérted vérzett,
Cserébe mit kérek én tőled? Szeretetet,
Szeress és emeld föl hozzám Nyomasztó kinodat,
Vedd fel keresztedet És kövesd utamat.

Szenvedés szárnyain szálljon szived felém,
Megváltás tűzében Lelked megtisztítom én.
Jőjj, én megértlek tégedet gyermekem,
Hulló, kiömlő könnyed Drága gyöngyszem nekem.
Érted már ugye, étred? Mit a világ nem ért,
Hogy mily gyönyör szenvedni Jézussal Jézusért.
És most megáldalak, Menj csak menj bátran,
Küzdeni, szenvedni, Bátran, bátran!
Jőjj, csak jőjj vissza A keresztfához erőt meríteni!

-Batén 1972-ben mondta Horváth Ferencné, virrasztó éneke,
imája .Minden halotthoz meghívták virrasztóba ezzel a kézirati
imával;-írja Gelencsér Sándor, 1896.

Kakasd, Sebestyén Ádám székely halotti búcsúztatói.

1936XI.24-én, Andrásfalva; Daradics, Hókisten Péter temetésére.

Ó, mi szomorúság találta házamat,
Árvaságra hagytam a hitestársamat,
Sűrű könnyhullásra kedves gyermekimet,
Közel s távol levő rókon-feleimet.

Jaj, de nem gondoltam, világból kimúljam,
Árvaságra hagytam az én hitvestársam,
Kivel napjaimet húsz esztendőt éltem,
Halál elszakított tőled jó hitvesem.

Jaj, de nem gondoltam, hogy már el kell mennem,
Végtelenül történt, Isten legyen velem,
Azért nagy dolog lesz Isten elé állnom,
Telljen ő szent kedve, én benne megnyugszom.

Forogtom beszégét immár mindnyájukra,
Kik ide eljöttek takarításomra,
Búcsúzó szavaim könnyhullatására,
Kérem azért mostan, hallgassanak arra.

Először búcsúzom lelkipásztoromtól,
Em magyar falunak plébános urától,
Jó Isten fizesse lelkem ellátását,
Oltári szentséggel hozzámjárulását.

Jaj, hogy szójjak hozzád édes viró párom,
Te voltál énnekem hü és jó gondozóm,
Búcsút veszek tőled édes, jó hitvesem,
Jézusnak ajállak, imád legyen velem.

Mátyás, édes fiam, Erzsi hitveseddel,
Elbúcsúzom tőled az egy gyermekeddel,
El kell mostan mennem, Istennek ajállak,

Öreg özvegy férfi felett./Andrásfalva,1937.jan.30-án/

Bánatos özvegység határához értem,
Isten megszünteté hosszas szenvedésem,
Meghallgatá kérésű óhajtásaimat,
Letörli nagy kegyel könnyhullatásomat.

Mennyi sok bús napot tölték itt özvegyen,
Reményem és hitem nem szűnt meg,Istenem.
Tudtam,nem hagyod el az hived magára,
Rendelsz gyámolítót vigasztalására./

Gyermekeim között tizenhét éven amár említett 2 dallam közül az
Özvegységben éltem, szívem nőm után^{át} fájt, elsőre énekelte eddig, s foly-
75 esztendőt éltem itt e földön, tatta ugyenez 2.dallamára/:
Halljátok végbucsum,met sirba kell térnem.

Először bucsuzom lekipásztoromtól,
Em magyar falunak plébános urától,
Jó Isten fizesse lelke ellátását,
Oltári szencséggel hozzám-járulását.

Magdó,édes lányom,bús özvegységemben
Három gyermekeddel áldjon meg az Isten,
Az árvák Istene mindig vezéreljen,
Boldogságos szent Szüz mindenben segítjen.

Erzsébet leányom,könnyezel felettem,
Anti hü pároddal áldjon meg az Isten,
Jőjjetek ojkor el,nézzétek meg sirom,
Jól fog esni nekem odalant,ó,tudom.

Jóska,édes fijam s fárottk ápolóim,
Özvegy napjaimban igaz gondozóim,
Áldás,béke nektek,csókolom családtok,
Köszönöm,hogy hozzám ojjan jók voltatok.

Végbucsumat veszem keresztkomáimtól,
Komámasszonyimtól s minden barátimtól,
75 pár közülk egyet sem választák,

Engem vár a gyász,isten már hozzátok....stb +20 vers így szól:
Végbucsumat veszem az egész falutól,
Kisobb-nagyobb között minden rokonimtól,
Elmegyek tölletek,a sirba beszálok,
Jó éjszakát tehát,minnyájuknak mondom.

Megváltó Jézusom már hozzád indulok,
Te szent irgalmadból üdvözülést várok,
Bocsásd meg bűnömet,lalkemet vedd hozzád,
Áldott szent jobboldonád örök jutalmát.

Kakasdon irt katonabúcsúztatója

A harcos ember élete és nagy viadalaom
Kezdeté és a végzete, ó, az mind csak siralom,
S losesem tudja, hogy hol éri el a kegyetlen halál,
Mint esetemen látjátok, ó, ijj sokat lekaszál.

Ne féljük mi keresztények a halál hideg kezét,
Hűen szolgáltam hazámat, mint legjobb katonája,
Meggzúnt immár erősségem s elföd már a sirhantja,
De mielőtt letennétek testem a sötét sirba,
Szeretteim vobucsúmat veszem tőletek itt ma,

Édesanyám, drága dajkám, engem te felneveltél,
S most itt látod kiterítve azt, kit annyit féltettél,
Nyugodj bele édesanyám, hisz ez mindnyájunk sora,
Hős fiadat emlékedben, tarsd meg, s foglalld imádba.

Ti is drága testvéreim felettem itt zokogtok,
Jó testvéretek itt fekszik, nincs kit hazavárjatok,
Elbucsuzom tőletek is, Isten hívén, már megyek,
Imádkoztatok érettem, a jó Isten veletek.

Jó nagyanyám s ti nagybácsik és ti kedves nényeim,
Ó, ti is itt keseregtek, jó sógorok s ányajim,
Nyugodjatok meg estemen, halál minnyájunk sora,
Családjaitok körében védjen Isten jósága.

Legyén s leáyn-barátaim és ti kedves rokonok,
Ti katonák, jó bajtársak, mind-mind megbocsássatok,
Nem tudhattya azt senki sem, mikor követ engemet,
Legyetek készen minden percben, ezzel bucsúzom tőletek.

Néma sirok gyász-honába vigyétek most hült testem,
A temető gyászkertjébe kísérjétek el engem,
Hol az elhunyt hősök ámat nem zavarja semmi sem,
Lelkemet vedd fel magadhoz az égbe, ó, Istenem. -Ámmen.

Fiatal házas felett/1949. jan. 10-én írta/
Élet és boldogság mijj hamar enyésztek,
Mily könnyen legázol a zordon enyészet,
Alig mosolygott még életemnek dele,
S ime rám borul a koporsó fedele.

Koporsó fedele mégcsak hadd borulna,
Csakrá kedves férjem könnye ne hullana,
Ó, de őt itt hagyni, akit ugy szerettem,
Két kicsi árvámmal, ezért fáj a lelke.

Megbocsáss hitvesem, ha megbántottalak,
A szent házasságban 17 év alatt.

Bús özvegységben tekints fel az égre, / Szerelmemtől, reszket ott
a csillag fényé.

Szeretett jó férjem,ki hozzám hiv valál,
Vedd mai nap vissza a gyűrűt,mit adtál,
Ám de ne hüjjön ki azért szeretetünk,
Ezentúl egymáshoz még hivebbek legyünk.

Kedves kis árváim,ó,ti is zokogtok,
Hogy nem lesz már nektek jó édesanyátok,
Szeressétek egymást,mindig jók legyetek,
Drága gyermekeim az Isten veletek.

Drága édesanyám bánatok tengre,
A te kedves lányod van itt kiterítve,
Nyugodjál meg anyám,s kis árváimat
Ezután is szeresd kis unokáidat.

Kedves testvéreim,komák és sógorok,
Kiket hideg ajkkal mind sorba csókolok,
Imátok s emléktek kísér a nagy útra,
Túl a siron egykor látjuk egymást újra.

Mégegyszer kozzátok visszawir a lelkem,
Kedves kis árváim s bánatos hü férjem,
Az árvák Isten viselje gondotok,
Én már sírba térek,az Isten hozzátok.

Legény fölött/1940-ben/

Gyászkoporsóm körülálló bánatos jó lelkek,
Vegyétek végbúcsúm,ma válnom kell tőletek,
Virág-éltem alig nyilott s A halál már leszakított,
Hervadtan szállok be A sir zord keblébe.

Néma ugyan a sirhaza,kietlen és sivár,
De hijába,minnyájunknak végre is e sors vár,
Meg kell válod ifjú agyag,Légy bár koldus avggá gazdag,
A kegyetlen halál Hirtelen lekaszál.

A jámbor és ártatlan Ne féjje a halált,
Kit a halál e bús világ bajjaitól megvált,
Hogy ott fenn a magas mennyben Örök boldogsága legyen,
Birhassa Jézusát,Az ég és föld Utát.

Édesapám,s kedves anyám,Szeretett jó dajkám,
Itt hagylak én már titeket,A sir lesz a hazám,
Mi gondomat viseiltétek,S most itt fölöttem könnyeztek,
Hogy kedves fiatok Ijjen korán meghalt.

Kedves jó öreg szüleim Itt a koporsónál ti vagytok,
Kiket a szivem ojj fájóan sajnál,Mégis el kell innen mennem,
Kivánom,hogy itt e földön és majd a mennyekben,

Boldogságtok legyen.

Ismerős^{im} és rókonim, Kik most itt könnyeztek,
Ifjú társak, barátaim, Szünnyék keservetek,
Mert a földnek meghaltam már, De mennyben szebb élet vár,
Hol majdan értetek buzgón esedezek.

És most Isten, Megváltóm, ki magadhoz hivatál,
Kezedbe fogadd ~~mel~~kem, melyet megváltottál,
Vezess angyalid sorába, Az üdvözültek honába,
S vég nélkül örvendve Áldalak örökre. Ámmen.

Testvér nénémnek irtam és Csiszer Imre bácsi énekelte el. 1948
nov. 3-án irtam itten, de ő Bukovinában 940. szept. 3-án halt meg s
akkor irtam ezt-mondotta Sebestyén kántor. /Ó, édes Megváltóm dallamra/:

Nehéz sinylődésem már elérte végét,
Megnyertem magamnak az örökös békét,
Fájdalmim megszűntek, im itt a koporsó,
Meghült tetemimnek örök lakást adó.

Én már eljutottam siromnak szélére,
Mennem kell a gyászos temetőkertjébe,
De mielőtt mégis kívánnék testemet,
Hajjátok kedvesim végső beszédemet:

A kegyetlen halál engem már elrabolt,
Menyasszonyi ruhát reám gyászból adott,
Koporsóm fedelén hervad a koszorú,
Az is engem gyászol, azért oj szomorú.

A mennyei jegyes mennyben vár engemet,
Ott fogom meglátni drága jegyesemet,
Nem sajnálom én e földi életemet,
Mert ~~mit~~ fenn megtalálom gyönyörűségemet.

Köszönöm jó anyám értem tett lépésed,
Szüzanyám fizesse hü gondviselésed,
Csókolom ezerszer ápoló két kezed,
Az árvák Istene vigasztalja szived.

Kedves testvéreim egyenként öllelek,
Az Ur szent békéje legyen tiveletek,
Éljetek sokáig együtt békességben,
S egykor lássatok meg engem fenn az égben.

Összes jó r~~o~~konok, s leánybarátnéim,
T~~h~~ kedves szomszédok s minden ismerősim,
Kivánom, mindnyájan, áldottak legyetek,
Végső szóm hozzátok, az Isten veletek.

Engem már vár az ég, vár a koszorúval,

Rám a paradicsom gyenge szele fuval,
Zugjon hát a harang, Vitessék a keresztt/Jézus ki eljegygett, magához
igy ereszt. 13

"Ha menyasszony vagy legény halt meg, a muzsikások közreműködésével történt a temetés: a háztól a temetőig. Ezek a háznál halotti énekeket, meg Én is vőlegény vagyok/kezdeti éneket/ húzták a háznál is. Az uton úgy csinálták, hogy egy verset a kántor énekelt, a másikat muzsikáltak/felváltva/. Szokás volt a fiataloknál, az un. ruhapálcát is köttek, hat lány hat ruhapálcát vitte-mintegy nyoszoló-lányok-, Ezt a ruhapálcát a lakodalmass hivatásnál is szokták alkalmazni, a vőfény ezt vette a karjába; Egy nagy rúdra nagy fejkendőket/zászlókat/, s kisebb kendőket is raktak még rá. Annak szimbólumaként, hogy menyasszony vagy vőlegény halat meg"- Rokon mását hasonlíthatjuk a somogyi berzencei "zászlós-lakodalom" zászlóihoz, csak itt kizárólag lakodalomban szerepelt/.

Én is vőlegény/menyasszony/ vagyok,
Már indulni akarok,
Készüjjen a násznépem

Szomorú menyegzőmre..... stb., strófái azonosak az országosan ismert szövegekkel, így a somogyiakkal is. Az ének első sora is azonos, míg a második sor zárata lefelé ivel. A Somogyban gyűjtött változatok közül a siófoki Kutiné énekével majdnem teljesen azonos. A régi klasszikus formáktól szinte teljesen elűt ez az új stílusú népies dallam/L.Sz-D-B, II, -II/41, ill., -I., II/41, c-variáns csak szövegeileg azonos a mai elterjedt változatokkal/. Számtalan ponyván és kéziratos füzetben találtam meg idősebb asszonyoknál. Ezek közül mind a szöveget, mind a dallamot lásd főszövegeinknél.

A következő éneket adatközlőn édesapja írta be egy 1879-es Egerben kiadott könyvbe: Halottas egyházi szertartások imákkal és énekekkel c. Az éneket a Nagy örömmel az angyalok kezdeti/már énekelt/dallamra adta elő Sebestyén Ádám apja kéziratos szövegét. Az éneket természetesen nem az apa írta, hiszen eredet visszanyúl a 16-17. századig. Már Illyés is közli Halotta Énekek c. fejezetében/197.p./ szinte azonos szöveggel./24 strófával, míg Ádám apja ebből 20 strófavariációt jegyzett be a kiadvány-kötetbe/. -Az első négy strófát Illyéssel egyezően énekelte a kántor:

Más azon Notára-
Emlékezem én Uram e' tsalárd világról:
e'világon az mebernek ő állapottyáról:
a'halálról, és ő néki álnok hálójáról.

Igen mutat tsalárd világ nagy hosszú életet,
és égéri mindneknek a' nemes vénséget;
de nem so'knak tellyesíti ezen ígéretet.

Az embernek állapottya áll ez három részben:
gyermek ségben, iffiúságban s a, nemes vénségben,

de nem sokan maradnak-meg
mind végig ezekben.

Gyermekségnek ő ideje husz esztendeig áll;
és azután három tizig az iffiuságnak áll,
ezek után mind halálíg az ember száton-száll./eddig Illyés szerint/

Már az első állapotban akik kimúltanak,/innen más,de ez meg Kájoni
Nem simerték édes voltát e csalárd világnak, /5-6.strófája után íródott/
Szüleiknek mind halálíg csak siralmat hagytak.

Ifjuságnak szép idejét akik megérendik,
Nagy kedvessen ev világnak minden javát élik,
Csalárd voltát őnékik csak ingyen sem vélik.
.....a következő versek néhány szó eltéréssel azonosak Illyés-
féle szövegekkel;utána azonban ide toldotta be a világi hatalmassá-
gokról szóló más énekekben talált neveket az alábbiak alapján:

Alezandert és a/Dirust/Agyrust hatalmasságában /Kájoni szerinti va-
Nem tekintette a Krérust nagy gazdagságában, riált szövegek/
Csak hirtelen elragadott egy szem pillantásban.

Vitézeket elszakasztasz nagy s bátor szivektől,
A bölcsket szép tudomány és bölcsességitől,
Mindeneket te megfosztasz a testi élettől.

Szüleiktől elszakasztasz édes magzatukat,
A fijkatol s leányoktól,az édes atyjukat,
Rokonyságtol elszakasztod az atyafijakat.

Dicsértessélszent Uristen irgalmasságodért,
Kérünk ne haggy végóránkon,áldott szant fijadért.
Dicsértessél szent háromság hozzánk jóvoltodért.

Ez utóbbi szakaszok voltak mások az Illyésénél,s ezeket vagy az
ape költötte át,vagy a nép így formálta-alakította,s betoldotta eme
halottas énektipushoz,melyek-mint a strófák utáni zárójeles meg-
jegyzéseink is mutatják- Kájoni énekének ismeretében kerültek fel,-
illetve bejegyzésre/L.Kájoni.MORS.....PARS III....Nyomtattatott
Cassai András által.1676-ben.In:...édes hazámnak.....lo88.p.,739.sz.
Regi ének,Nota:Sok rendbéli próbák vannak,692.dallam szerint/.-

A halottas énekek sorát véve másnap ismét elénekelte az alábbi
ősi éneket.Ennek csángó és székely változatát érdemes összevetni sa-
ját gyűjtésünk alapján is.A kántor énekének azonos dallamivét lásd
Sz-D-R.2lo.p.,-II/316.j-példa,váamint egyházaskozári gyűjtésünk dallamát

Ó,te rettenetes keserü halál,
Ki nekem mindenkor félelmes valál,
Hamar fölprédálád életemet,
Kiüzöd testemből én lelkemet.

Testem sanyargattad nagy fájdalmakkal,
Szivem szorongattad szörnyü kinokkal,
Terhes nyavalyával emésztettél,
Még az élők közül is kivettél.
Semmit se gondoltál szép cimremnek,
Érdemes ~~nagy~~hajdani nagy nemzetemmel,
Engem megfoszottál barátimtól,
Egyetemben minden javaimtól.

Parancsolatm eddig sok udvarlóknak,
Tapasztaltam hasznát szolgálatoknak,
Már halálnak estem hálójában,
Nincs senkinek legyek oltalmában.

Eddig vigan lakatm friss palotában,
Kedvemet töltöttem uri házamban,
Bár már hejjem leszen a föld gyomrában,
Gyászos koporsómnak hajlékában.

Ó,mej siralmas nekem estem,
Elmaradt éntőlem már kerestem,
Végbucsumat veszem kedvesimtől,
Messze útra menyekx vérjeimtől.

Jaj,mit szójjak hozzád kedves hitvesem,
Bucsút veszek tőled én szerelmesem,
Éltem eddig veled szüvességben,
Most elválok tölled epettségben.

De ezt az Uristen így kormányozta,
Végezet,t.rvénye magával hozta,
Hogy a haláltólled el válasszon,
Harsogó trombita felszóllitson.

Áldjon meg az Isten itten éltedben,
Jó szerencséd legyen minden ügyedben,
Végre legyen hejjed mennyországban,
Örökké tartó boldogságban.

Rajtam siránkozó kedves magzatim,
Bus szivvel kesergő édes rokonim,
Maradjona az Isten ~~tr~~iveletek,
Közöttetek tövvé nem lehetek.

Történt halálomon ne bánkódjatok,
Hanem inkább értem ~~pm~~ádkoztatok,
Met hasznos dolog a váit lelkekért könyörögni,
a megholt hivekért.

Aggya Isten,lelkem mennybe jusson,
Dicső seregekkel ott vigadhasson,
Ó,keresztény hivek úgy éjjetek/Hogy örökké mennyben örvendjeteK.
-Ádám szerint 1922-ben írta édesapja,a beírás alapján ez bizonyos-

A Sebestyén-Pintyer könyv anyagának minden eddig megjelent énekes-könyvvel és tudományos publikációval való összehasonlítás nem lehet feladatunk, s képtelenség is lenne; néhány munkára, egykori hivatalos és népekek-könyvre, kántorkönyvre/mely több van birtokunkban/ azonban illőnek tartottuk hivatkozni elsődlegesen is szövegfolklorisztikai szempontból. A székely szöveg és ének után való kutatásunk talán nem lesz érdektelen sem a közolvasó, sem a tudományos kutatás számára: több népekek és hivatalos énekvariánsra leltünk. -Az összehasonlítást természetesen a nem székely, nem csángó anyaggal is tesszük, amennyire terjedelmünk engedi. Ezzel kapcsolatban hadd mutassunk rá most egy olyan példára, ahol a kézírásból énekelt halotti éneket /főleg szöveg szempontjából/ összehasonlítottuk-zárójeles változás feltüntetésével-egy régi somogyi kántorkönyv újra átírt, illetve 1950-ben kiadott gépirásos füzet énekanyagával: Temetési Énekek. Dr. Fürnstein József. Miklósi. Somogy m./a 60-as években még az ajándékozó, Látrányi Gyula kántortanító, Gyugy, Petőfi u. 14.-még használta. Ime a székely és somogyi hivatalos ének/ezutóbbi szöveg melléírt szavai/

Szájj be immár gyarló testem
a sötét föld gyomrába, /.....földünk...../
Itt aluggyal, itt nyugoggyál
Mind csendes nyoszójádba, /Más is itt vár sorsára/
Itéletig a csontok közt /.....csendességben/
A hivekkel boldogok közt /Boldogságnak reményében/
Pihenj végső számadásig,
Itt a többi sirok közt. /Jézusnak szent nevében.

Légy irgalmas, légy kegyelmes,
Ó, megváltó Istenem /Én...../
Én szegény bűnös lelkemnek /Életemben s halálomban/
Te reményem s mindenem, /Reménységem...../
Érttem ontott szent vérednek
Öt méjséges sebeidnek /.....mély...../
És halálod érdemiért /S halálodnak érdemiért/
Bűneimet bocsásd meg.

Kezedbe ajállok lelkem /Szent kezedbe adom.../
Amejjet megváltottál,
Ne végy tőlle kemény számat, /Bűneimet ne kérd számon/
Akijért így megholtál, /Tudom, érttem...../
Adj testemnek csendes álmot,
Adj lelkemnek boldogságot /Bús...../
Minden szegény kimúltaknak /.....elhunytaknak/
Add meg Uram országod.

Jézus, Mária, Szent József, /Jézus Krisztus Szüz Mária/
Áldott és szent nevében /És Szent József nevének/
A sirboltba most bezárnak/Sirom szélén hálát mondok,
Mint pihenő hejvedben /Nyugovóra megtérek/
Itt nyugodjál, mig a végzet /Békességben itt pihenek/
Föltámaszt a végítélet, /Várom a nagy ítéletet/
Kejj fel akkor s örök legyen /Istenünktől kérve kérem,
Istennél Dicsősséged. /Láthassam a mennyket/.

Sebstyén Ádám a szöveg alapján hiba nélkül adta elő a fenti dallamra az éneket, amit apjától tanult; szerinte nem volt hivatalos kiadásban, ami természetesen részéről a szövegre vonatkozik, de mint a somogyi szövegváltozat is mutatja több sora, szakasza egyezik a két halottaséneke; azt azonban máris tapasztalhatjuk, -mint máshol is rámutattunk- új meg új változatok tájanként, helyenként állandóan keletkeztek/egyéb műfajokban lépten-nyomon találkozunk hasonló jelenséggel, melynek tárgyalása itt nem feladatunk/.

Jézus szive bucsujakor szoktuk énekelni"

Mária a te neved, angyalok öröme,
A megtérő bűnösök egyetlen reménye,
Drágalátos neved, ó, szép szűz Mária,
Aranybetűvel legyen szivünkben felírva.

Ezt meg a temetőbe szoktuk énekelni; meg a háztól a vezetőasszony:

Jőjjetek gyászkoporsóhoz,
Már itt vagyok köztetek,
Hitestársam, gyermekeim
Elbucsuzom tőletek,
Mer már nemsokára,
Készülök sirpmba,
Itt hagylak árvaságra.

Fejem fölött Jézusomnak
Szent keresztje vérasszon,
Mária, Szüzanyám,
Ölelj karjaidra,
Vidd lelkét mennyországba.

Siófok, /Vonyarcvashegy/Kuti József
1885.

Kedves párom, tudom, hogy fáj
A te szived érettem,
Kivel csendes boldogságban
Sok esztendőt töltöttem,
De a halál keze,
Szivünket széttépte,
Jutottál özvegységre.

Nem az életet sajnálom,
Hogy most azt itt köll hagynom,
Szivemet az szomorítja,
Hogy tőled el köll válnom,
Hogy többé nem látlak,
Nem vőgasztalhatlak,
Nem hallhatom szavadat.

Áldást kérek rád az égből,
Hogy gondomat viseltesd,
Nem köll többé ápolástok,
Nem szenvedek már többet,
Hogyha sértettelek,
Ó, kérlek, bocsáss meg,
Mig a sirba nem tesznek.

A rózsafüzér-testvér virrasztásakor-az ima után-éneklik az alábbi:

Mária tisztellők, kik hozzám jöttetek,
Végső szavaimra jól figyelmezzetek,
E szent társulatban állandók lögyetek,
A szüz Máriának koszorut kösszettek.

Istennek ajállom minden jó híveket,
Ifjú, öreg, idős, félkorbelieket,
A halál törölt engöm közületek,
Naponkint, óránkint, ti is készüljettek.

Ó, kegyös szüz, engöm rejts el szent szivedbe,
Hogy veled löhessek örök dicsősségbe,
Örvendezzen lölköm szentök seregébe,
A szent olvasónak énekkléseibe.....stb. sok verssel. A szép ő-zés-
sel beszélő énekesünk dallama különösen-furcsa/kb.7/8-os ritmusú
előadása más tajon valószínűleg szokatlanul hat; somogyi énekese-
ink viszont erre a dallamra szokták énekelni.-Következő éneke már
régiesebb vonásokat mutat, s megyénk minden énekese erre a dallamra
tudja ezt a halotti-virrasztó éneket.

Tegnap volt ajkamon utoljára hang,
Ma már lelkemért szól a gyászos harang,
Még tegnap itt éltem közöttetek,
Most a koporsó zár el tőletek.....stb. srtófákkal, azonmódon éne-
kelve, mint a hódosháti Horváthné énekelte halotti énekét. Ezeket
az énekeket-különösen virrasztóban-eésősorban a nők énekelték nem-
csak akkor, ha rózsafüzéres nő halt meg, hhanem más halott esetén is.
A pap, vagy kántor jelenléte nélkül hangzottak el ezek a népéne-
kek; a hivatalos klérus-képviselő ritkán énekelt velük/pap, kántor stb./.
A papság azonban nem tiltotta ezek éneklését, megtűrte ezeket.

Bezence, Semofcsán Jánosné, 1907.

Nyugodjál boldog menyasszony gyászokporsóban,
Most tizesztendős korodban teszünk sírodba
Nyugodj ékes menyasszony, Virág nyiljék sírodon,
Néked kedves gyenge kis szüz mindég viruljon.

Atyám ne sirass engemet, hogy itt van virágod,
Sohasem lehetett volna szebb menyasszonyod,
Kinek Jézus jegyesem, Mária szerelmese,
Övendj tehát édes atyámmily menyegzőben.

Bánatos szivü jó szülöm, mért siránkozol,
Azért tán, hogy kedves lányod lesz ily gyászos por,
Ne sirjál édes szülöm, Mert vig az én menyegzőm,
Mennysországbán a szüz mátkám, Jézus én őrzöm.

Azért végre végbúcsúmat veszem tőletek,
Kedves atyám, édes anyám, Isten veletek,
Köszönöm neveléstek, Csókolom hü kezeteik,
Isten áldjon, végfe mennybe hozza lelketek.

Jertek értem égi karok, repüljünk mennybe,
Nem kell nekem ez a világ, megyek örömben,
Jertek angyalok, Veletek kezét fogok,
Megdicsőült szép koszorút nékem fonnyatok. Amen.

Szeretet éneke a boldogs. Szüzhöz.

Nóta: Atyának bölcsesége.

Üdvözlégy szüz Mária, rózsapiros hajnal,
Ki vigasztalásunkkal teljes vagy malaszttal,
Üdv. légy sz. Mária, élet termő fája,
Kinek édes gyümölcse lelkünket táplálja.

Üdv. l. sz. Mária, Jákóbnak csillaga,
Ki után feltámadott az igazság napja,
Üdv. l. sz. Mária, szeretetnek lángja,
Kit soha meg nem sértett a kígyó fulánkja.

Ü. l. sz. Mária, mennyből szállott virág,
Kinek kedves illatát érzi egész világra

Ü. l. sz. Mária, tiszta liliomszál,
A melyre a sz. Lélek gyakorta reázzáll.

Ü. l. Máriának elválasztott szive,
A teremtő Atyának legszebb remekműve,
Ü. l. Máriának legnemesebb lelke,
A Szent Lélek Istennek örökös kedveltje.

Ü. l. Máriának leékesebb teste,
Melyet a SzentHáromság kezeivel feste,
Ü. l. Máriának dicsőséges feje, /Melyre a Szentháromság koronát készítte.

Ü.1.Máriának szépséges orcája,
Égi paradicsomnak gyönyörű rózsája,
Ü.1.Máriának kegyelmes két szeme,
Élet koronájának drágalátos gyöngye.

Ü.1.Máriának szentséges két füle,
Mely Gábrile angyalnak üdvözlését vette,
Ü.1.Máriának gyönyörű szép haja,
Melyből reánk szivárog irgalom olaja.

Ü.1.Máriának drágalátos orra,
A három szentkirályok mirhaszagalója,
Ü.1.Máriának édességes szája,
Melytől sok csókot evett a Krisztus arczája.

Ü.1.Máriának ártatlan ^{szent}nyelve,
Mely mindenkor áldást kér szegény bűnösökre,
Ü.1.Máriának alázatos nyaka,
A melybe ragszkodott az Isten szent fia.

Ü.1.Máriának szelidséges melle,
A kis Jézus fejének kedves nyugvóhelye,
Ü.1.Máriának drága két emlője,
Melyekből tápláltaott menny s föld teremője.

Ü.1.Máriának mézzel folyó teje,
Melyet mennyből árasztott szentlélek reje,
Ü.1.Máriának felséges két karja,
A melyeken nyugodott világ megváltója.

Ü.1.Máriának érdeemes két keze,
Mely az ártetlen Jézust gyakran ölelgette,
Ü.1.Máriának szeplőtelen méhe,
Az isteni Felségnek titkos lakóhelye

Ü.1.Máriának tisztaságos vére,
Melyből kölcsönözött váltásunknak bére,
Ü.1.Máriának szorgalmas két lába,
Mely az elveszett Jézust gyorsan feltalálja.

Mindenestől ékes vagy Istennek kedvese,
Kegyelmekkel tündöklő szentlélek jegyese,
Ártatlan szüz testednek áldott minden része,
Mert minden bűn nélkül vált és maradt örökre.

Százezerszer ü.1.felmagasztlat anya,
Édes magyar hazánknek nagy Boldogasszonya,
Vedd kedvesen Mária buzgó énekünket,
Mutasd be szent Fiadnak szives kérésünket.

Érdemidbe ajánljuk testünket,lelkünket,
Hogy Szent Fiadnak vére mossa el bűnünket,

Bűnös Ádám maradékja,
Lám rabja vagy halálnak,
Szived addig ostromolta,
Mig nyilai találtak,
Ó, hát nincs mentséged,
Hogy magad megvédjed,
Le kell tenni éltedet.

Paradicsom szép kertjében
Már mind elvégeztetett,
Midőn az első pár-ember,
Legott vétket követött,
Halálnak fiává,
Annak zsoldosává
Kellett lenni embernek.

Rólam is elvégeztetött
Az átoknak törvénye,
Mert halál addig ostromlá,
Mig jutottam révére,
Sok bajjal életem,
Le kellett már tennem,
Rideg sir már a hejjem.

Maradj magadnak csábvilág,
Tőled im elfordulok,
Mulandó vagy, mint a virág,
Jézusomhoz járulok,
Hogy adjon irgalmat,
Örök nyugodalmat,
És siromba indulok.

"Ismeretlen népének, csak Karádon hallottam..az elődöktől, én
a Happ Józseftől tanultam, ő meg elődjeitől..szokták vérasztóba
énekelni...Van még hozzá:Szeretettel kell megválnom Szeretett jó
páromtól..meg a többi rokonságtól,sógorságtól búcsúztat

Karád, Herk Mihály, 1917.

/Happ József volt karádi ny.ig.visszaemlékezéseiből/

1904-5-ből Deckert Imre volt gamási kántor-tanító gyűjteményéből származó Mezei Imre által szerkesztett gyász-mise ének:

Mi az ember élte e világon?

Küzdés és nem más.

Ugy állunk itt, mint madár az ágon,

Éltünk vándorlás.

Egymás után elenyászunk,

Porrá és hamuvá leszünk,

Sirba költözünk.

Zarándokok vagyunk itt mindnyájan,

És jövevények,

Egyformán mennek a halál utján

Urak, szegények.

Bu emészti kebelünket,

Keseríti életünket,

S érző szivünket.

E világ csak cifra nyomoruság,

Bánattal, teljes,

Itt vigszágot felvált szomorúság

és igen terhes.

Nincs különbség, meg kell halni,

E világot itt kell hagyni,

Sirba kell szállni.

Meg kell halni mindenkinek, - - -

A sötét sir elfed mindenkit.

Sem ifjunak, sem öregnek

Állandó hazája nincsen itt,

Nem vár a kegyetlen életrontó halál,

Elpusztítja kit-kit hol talál.

Azért, ki e világon élsz,

A halálra légy mindig készen,

Ma elkerül, holnap talán

Már téged is a sirba téssen.

Nem szánja a gyászos, kesergő családot,

Nem ismerx rokont sem ~~családot~~ barátot.

Jaj! mely rettentő szó, mindnyájan meghalunk,

Gyászor koporsóba fejenkint kell szállnunk,

Mert a halálnak nagy mérge,

És szörnyü kegyetlensége,

Mindent, amit talál,

Egvaránt lekaszál.

Nem néz urat, szegényt, nemest, vagy gazdagot,

Érdemekkel fénylő pompás méltóságot,

Mindenekkel egyenlőn bán,

Mert kegyetlen, senkit sem szán,

Megfoszt örömtől,

Nyájas életünktől.

Orsz. Zita

Hét gyűjtőes ének.

Budaán 1874

Bogó német

ÉNEKEK

és

Imádságok.

Első:

Óh siralom, oh fájdalom! Hogy a holtakról kell szólnom.

Második:

Áldj meg minket teremtő Atya Isten.

/Félgömbön álló Mária kigyón tapos/

- -

Budán, 1859.

Nyomatta és kiadta Bagó Márton.

- - - - -

I. Ének, a holtakról.

Óh siralom, oh fájdalom!
Hogy a holtakról kell szólnom;
Az ur Isten maga tudja,
Holtakat hol szabadítja.

Sok lakóhelyei vannak,
Az ur Isten országának;
De nem tudjuk, merre vannak,
Hogy a holtak hol kinlónak.
Most azért elődbe jöttünk,
Keresztfád előtt könyörgünk.
Tekintsz a megholt hivekre,
Kiket teremtél képedre.

Mert mindnyájunkért meghaltál,
Szent váreddel megváltottál,
Szent lelkedhez szoritottál,
Nekünk üdvösséget adtál.

Elérkeztünk a szent helybe
A szomoru gyászos kertbe,
Vigasztalást itt nem veszünk:
Könnyes szemmel visszamegyünk.

Mert a holtak nem szólhatnak,
Vigasztalást nem adhatnak,
Csak szentséges Szűz Mária,
Az árvák vigasztalója.

Már én többet nem szólhatok,
Bánatimban nem mondhatok

Csak hogy örök nyugodalmat,
Adjál minden megholtaknak.
Nyugodjanak békességben,
Jézus Mária nevében.

Óh Mária, óh Mária!

Krisztus Jézus édes anyja!

Könyörögj most miérettünk,
Kik olvasóddal köszöntünk;
Mondja mindnyájunknak nyelve:
Décsértessék Jézus neve
Most és mind örökké. Ámen.

Jézus Dávid fia

könyörögj a megholt hiveké
És mirajtunk könyörgő hiveiden
Most és halálunk óráján

Amen.

Bolla Géza vitnyédi kántor búcsúztató éneke

Világ büszke fia jer a temetőbe,
A sírok halmánál felelj e kérdésre,
Ha jön mindazoknak eltűnt jeleikben
Kiknek a zúgó szél játszik keresztjükkel.

Megfelel a sírjel, kik fekszenek sorban,
Adós a koldussal, öreg az ifjúval,
Ó, csak enyhitse meg, eltűntek a porba,
Akkik már nyugosznak ott lenn a sírjokban.

-

Áldott gyermek jer ki a temetőbe,
Ott nyugszik az anyai szív
a gyászos sírgödörbe,
Szomorúan zúg a harang,
Bánat ül minden arcon,
A temető gyászmezején
Könny ragyog a sírhanton,
Ott nyugosznak a halottak,
Ártatlan kis csecsemők,
Kit szülői szívetekből
Elzárt a zord temető.
Jer ki velem árva gyermek,
Jer ki a temetőbe,
Ott nyugszik az anyai szív,
A gyászos sírgödörbe,
-nem tudom tovább. Mindenszentek estére énekeltük, mikor ^{ve}vel
fejezte be a litániát, Mindenki sirt-

Vitnyéd, ? 1912.

Bolla Géza vitnyédi kántor búcsúztató éneke

Világ büszke fia jér a temetőbe,
A sírok halmánál felelj e kérdésre,
Ha jön mindazoknak eltűnt jeleikben
Kiknek a zúgó szél játszik keresztjükkel.

Megfelel a sírjel, kik fehszenek sorban,
Adós a koldussal, öreg az ifjúval,
Ó, csak enyhítse meg, eltűntek a porba,
Akkik már nyugosznak ott lenn a sírjokban.

Áldott gyermek jér ki a temetőbe,
Ott nyugszik az anyai szív
a gyászos sírgödörbe,
Szomorúan zúg a harang,
Bánat ül minden arcon,
A temető gyászmezején
Könnny ragyog a sírhanton,
Ott nyugosznak a halottak,
Ártatlan kis csecsemők,
Kit szülőszívetekből
Elzárt a zord temető.

Jér ki velem árva gyermek,
Jér ki a temetőbe,
Ott nyugszik az anyai szív,
A gyászos sírgödörbe,

-nem tudom tovább, Mindenszentek estére énekeltük, mikor ^éevvel
fejezte be a litániát, Mindenki sirt-